

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0012/2007

26.1.2007

MIETINTÖ

Euroopan unionin taloudellisesta tilanteesta: alustava kertomus talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista vuodeksi 2007
(2006/2272(INI))

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

Esittelijä: Udo Bullmann

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	13
ASIAN KÄSITTELY	15

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan unionin taloudellisesta tilanteesta: alustava kertomus talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista vuodeksi 2007 (2006/2272(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission kasvua ja työllisyyttä koskevat yhdennetyt suuntaviivat (2005–2008 (KOM(2005)0141) (yhdennetyt suuntaviivat),
- ottaa huomioon neuvoston 12. heinäkuuta 2005 tekemän päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikkojen suuntaviivoista (2005/600/EY)¹,
- ottaa huomioon komission talousennusteet²,
- ottaa huomioon komission 22. marraskuuta 2006 julkistaman kertomuksen EU:n taloudesta, jossa käsitellään talouden sopeutumiskykyä euroalueella sekä saatuja kokemuksia ja tulevia haasteita,
- ottaa huomioon osana Lissabonin strategiaa syksyllä 2006 esitetyt jäsenvaltioiden kertomukset kansallisten uudistusohjelmien täytäntöönpanosta³,
- ottaa huomioon komission 12. joulukuuta 2006 antaman vuosittaisen seurantakertomuksen Lissabonin strategiasta,
- ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille "Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys EU:ssa" (KOM(2006)0574),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Euroopan väestökehitys – Haasteista mahdollisuuksiin" (KOM(2006)0571),
- ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan keskuspankille "Vuotuinen lausuma euroalueesta" (KOM(2006)0392),
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2005 antamansa päätöslauselman komission suosituksesta kasvua ja työllisyyttä koskeviin yhdennettyihin suuntaviivoihin (2005–2008) sisältyvistä jäsenvaltioiden ja yhteisön talouspolitiikkojen laajoista suuntaviivoista⁴,
- ottaa huomioon puheenjohtajavaltion *..... kokoontunutta* Ecofin-neuvostoa varten laatiman selvityksen keskeisistä kysymyksistä (Key Issues Paper) keväällä 2007 kokoontuvaa Eurooppa-neuvostoa varten,

¹ EUVL L 205, 6.8.2005, s. 21.

² Syksy 2006, N:o 5/2006.

³ http://ec.europa.eu/growthandjobs/key/nrp2006_de.htm.

⁴ EUVL C 117 E, 18.5.2006, s. 248.

- ottaa huomioon 23.–24. maaliskuuta 2000 kokoontuneen Lissabonin Eurooppa-neuvoston, 15.–16. kesäkuuta 2001 kokoontuneen Göteborgin Eurooppa-neuvoston ja 22.–23. maaliskuuta 2003 kokoontuneen Brysselin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
 - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 99 artiklan 2 kohdan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A6-0012/2006),
- A. katsoo, että yhdennetyt suuntaviivat ovat EU:n keskeinen talous- ja työllisyyspoliittinen väline, joka on suunnattu kolmen vuoden keskipitkälle aikavälille; katsoo, että välinettä olisi arvioitava huolellisesti ja kehitettävä edelleen vuoden 2005 version ja tulevan arvioinnin pohjalta, jotta sen täytäntöönpanoa voidaan parantaa,
- B. katsoo, että yhdennetyt suuntaviivat, uudistettu vakautus- ja kasvusopimus sekä vuosien 2007–2013 rahoituskehys yhdessä edistävät päätöksentekoprosessin yhdenmukaistamista ja Euroopan unionin talouspolitiikan ohjausjärjestelmän kehittämistä,
- C. katsoo, että yhdennetyihin suuntaviivoihin ei ole syytä suhtautua siten, että nykyiset toimintalinjat ainoastaan esitetään uusilla nimillä, vaan yhdennetyistä suuntaviivoista olisi tultava aidosti yhdennety toimintalinjakokonaisuus, johon sisältyvät ja jossa kootaan yhteen makroekonomiset, mikroekonomiset ja työllisyyttä koskevat näkökohdat,
- D. katsoo, että yhdennetyt suuntaviivat ovat Lissabonin strategian olennainen osa ja niillä olisi pyrittävä saamaan aikaan vastavuoroisesti innoittavia uudistuksia talouden, työllisyyden, ympäristön ja sosiaaliturvan aloilla, sillä ne ovat keskeinen väline strategian toteuttamisessa, missä lähtökohtana on tasapainoinen "menettelytapojen yhdistelmä",
- E. katsoo, että talouskasvu ei ole päämäärä sinänsä, mutta välttämätön edellytys ja sellaisena osa yhdennetyä lähestymistapaa, jossa tavoitteena on kansalaisten hyvinvointi ja elämänlaatu; katsoo, että pyrkimyksen kestävään kasvuun täytyy perustua sellaiseen talous-, sosiaali-, työllisyys-, ympäristö- ja budjettipolitiikkaan, joka kantaa vastuunsa tulevia sukupolvia kohtaan,

Euroopan unionin taloudellinen ja työllisyyspoliittinen kasvusuuntaus käytettävä hyväksi

1. panee merkille, että monissa jäsenvaltioissa kuutena viime vuonna vallinneen heikon talouskasvun, nollakasvun tai jopa taantuman jälkeen Euroopan talouden tunnusluvut ovat nyt paremmat ja kasvu aikaisempia vuosia nopeampaa, mikä näkyy talouskasvussa, joka vuonna 2006 oli Euroopan unionissa 2,8 prosenttia BKT:sta ja euroalueella 2,6 prosenttia BKT:sta ja joka kuitenkin vuonna 2007 hidastuu Euroopan unionissa 2,4 prosenttiin ja euroalueella 2,1 prosenttiin; kysyy, missä määrin Euroopan talouskasvu on suhdannekasvua, ja korostaa, että työpaikkojen luomiseksi on lisättävä Euroopan kasvumahdollisuuksia;
2. panee merkille jäsenvaltioiden väliset suuret erot kasvuluvuissa ja pitää valitettavana, että talouskasvu on verrattain heikkoa joissakin suurissa jäsenvaltioissa, mikä johtuu

pääasiassa kotimaisen kysynnän heikosta kehityksestä; toteaa tässä yhteydessä, että Pohjoismaissa kasvuluvut ovat keskimääräistä korkeammat ja työttömyys on laskenut niissä merkittävästi viime kuukausina;

3. korostaa, että julkisen talouden tulokset ovat parantuneet ja keskimääräinen julkisen talouden alijäämä supistui vuonna 2006 kahteen prosenttiin BKT:sta; odottaa julkisen talouden laatuun lisäparannuksia, jotka eivät ainoastaan ilmennä suhdannevaihteluja;
4. panee merkille myönteisen kehityksen työmarkkinoilla, jota kuvaa se, että vuonna 2006 työn tuottavuuden kasvuvauhti kaksinkertaistui 0,6 prosentista 1,2 prosenttiin ja työttömyys väheni 8 prosenttiin sekä Euroopan unionissa että euroalueella ja työttömyysasteen ennustetaan olevan vuoteen 2008 mennessä Euroopan unionissa 7,3 prosenttia ja euroalueella 7,4 prosenttia, sekä työllisyyden 1,4 prosentin kasvun, mikä vastaa 2,9:ää miljoonaa uutta työpaikkaa vuonna 2006 ja mihin liittyy odotus 7 miljoonan uuden työpaikan suuruudesta kasvusta aikavälillä 2007–2008, mikä merkitsisi työllisyysasteen kasvua vuoden 2005 luvusta 63,7 prosenttia 65,5 prosenttiin vuoteen 2008 mennessä; panee kuitenkin merkille, että erityisesti naisten työttömyysaste on edelleen korkea ja työttömyysluvut ovat edelleen kaukana Lissabonissa asetetuista tavoitteista; peräänkuuluttaa tästä syystä lisätoimia, jotta voidaan luoda tehokkaat ja osallistumista edistävät eurooppalaiset työmarkkinat, joilla yhdistyvät joustavuus ja turvallisuus ja joilla päästään huomattavasti korkeampaan työvoimaosuuteen; korostaa tässä yhteydessä, että tarvittavat uudistukset on suunniteltava ja toteutettava tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa;
5. on huolestunut siitä, että köyhien määrä EU:ssa pysyttelee edelleen korkealla ja köyhyys on 1990-luvun puolivälin laskusuuntauksen jälkeen, jolloin se laski 17 prosentista 15 prosenttiin, kääntynyt viime vuosina uudelleen kasvuun ja noussut jälleen 17 prosenttiin vuonna 2005; pitää tästä syystä mahdollisena hyväksyä, että 27 jäsenvaltion Euroopan unionissa elää noin 80 miljoonaa ihmistä, joiden käytettävissä olevat tulot ovat alle 60 prosenttia kulutusyksikköä kohti lasketuista keskituloista;
6. korostaa, että Euroopan unionin vienti kasvoi 8 prosenttia vuonna 2006, minkä ansiosta se pystyi laajentamaan asemaansa maailman johtavana viejänä, mutta korostaa, että vientilyijäämien osuus on vain noin 0,3 prosenttiyksikköä euroalueen nykyisestä BKT:n kasvusta ja että euron korkeaan dollarikurssiin sisältyy omat vaaransa; korostaa, että nykyistä talouden kasvusuuntausta pitävät yllä pääasiassa voimistunut kotimainen kysyntä ja ennen kaikkea lyhytaikaiset investoinnit; panee merkille, että Euroopan talouden perusongelma kymmenen viime vuoden ajan on ollut kotimaisen kysynnän riittämättömyys, joka johtuu työttömyydestä alkunsa saaneesta luottamuksen puutteesta; ilmaisee huolensa sen suhteen, voidaanko investointien ja kulutuskysynnän jatkuva kasvu saavuttaa yhtä aikaa työmarkkinoiden tilanteen pysyvän kohentumisen kanssa, jotta toistaiseksi ensisijaisesti suhdannevaihteluun liittyvästä kasvusta tulisi rakenteellinen noususuuntaus;
7. katsoo, että tärkeimmät saavutukset, talous- ja rahaliitto sekä yhteismarkkinat, ovat vahvistaneet Euroopan taloutta; vaatii, että on toteutettava erityisesti rahoituspalveluiden sekä energiasektorin yhteiset sisämarkkinat ja sitä varten pantava sähkö- ja kaasudirektiivit nopeasti ja kokonaisuudessaan täytäntöön; korostaa niin ikään, että on

tärkeää toteuttaa tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavat infrastruktuuri-investoinnit; odottaa taloudelle lisää impulsseja Euroopan palvelumarkkinoilta, jotka takaavat palvelun tarjoajan syrjimättömän pääsyn niille sekä työ- ja sosiaaioikeudellisten normien suojan siellä, missä palvelu tuotetaan; kehottaa jäsenvaltioita viime laajentumisia ajatellen säilyttämään avoimet ja vapaat työmarkkinat, sillä nämä tukevat talouskasvua;

8. huomauttaa, että talouskasvumahdollisuuksien pysyvämpi kasvu Euroopan unionissa edellyttää hyvin tasapainotettujen uudistusten jatkuvaa täytäntöönpanoa Lissabonin strategian yhteydessä, myös toimia, joilla edistetään innovaatiotoimintaa, tekniikan kehitystä ja inhimillisen pääoman kehittämistä, sisämarkkinoiden toimintaa haittaavien jäljellä olevien esteiden poistamista sekä suotuisamman ympäristön luomista liiketoiminnalle jäsenvaltioissa;
9. korostaa, ottaen huomioon odotettavissa olevan Yhdysvaltain talouden kasvun hidastumisen ja sen myötä maailmankaupan heikentymisen sekä mahdolliset ulkoiset shokit, joita voivat olla äkillinen sopeutuminen maailmantalouden epätasapainoon ja siihen liittyvät laajat vaikutukset vaihtokursseihin ja rahamarkkinoihin sekä raakaöljyhintojen nousun mahdollinen jatkuminen, että on välttämätöntä tukea ja voimistaa talouden elpymistä kasvua edistävällä ja yhtä lailla vientiin kuin kotimaiseen kysyntään suunnatulla talouspolitiikalla, joka parantaa tavaroiden, palveluiden, työvoiman sekä pääoman markkinoiden tehokkuutta;
10. on huolestunut euron vaihtokurssista, sillä se saattaa heikentää Euroopan kilpailukykyä Yhdysvaltoihin nähden; odottaa Euroopan keskuspankilta, että se seuraa kehityksiä tarkasti ja ryhtyy tarvittaviin toimiin turvatakseen Euroopan taloudelliset edut kansainvälisessä rahoitusjärjestelmässä;

Jäsenvaltioita kannustettava suoritukseen esikuvien voimin (benchmarking)

11. panee merkille, että EU:n reaalityalouden kehitykselle ovat ominaisia entiset ja uudet eroavuudet, niin että talouskasvu oli vähäisintä Portugalissa (1,2 % BKT:sta) ja Italiassa (1,7 %) ja suurta EU-15:n jäsenvaltioista Espanjassa (3,8 %), Kreikassa (3,8 %) ja erityisesti Ruotsissa (4 %), Suomessa (4,9 %) ja Luxemburgissa (5,5 %); panee merkille, että uusista jäsenvaltioista talouskasvu on ollut erityisen voimakasta Slovakiassa (6,7 %), Liettuaassa (7,8 %), Virossa (10,5 %) ja Latviassa (11 %); korostaa, että nämä eroavuudet kertovat myös erilaisista rakenteellisista suuntauksista, erilaisista talous- ja väestörakenteista ja yhteisten toimintalinjojen epäsymmetrisistä vaikutuksista, jotka ilmentävät Euroopan unionin sisäistä yhteenkuuluvuutta uhkaavia vaaroja; korostaa tästä syystä, että tarvitaan taloudellista yhteenkuuluvuutta lujittavia ja tätä kautta sisämarkkinoita ja valuuttaunionia vahvistavia toimintalinjoja;
12. korostaa, että nykyaikaistamispyrkimyksillä ja talouden suorituskyvyllä mitattuna parhaiten menestyvät ilmeisesti ne maat, joissa tulevaisuuteen suuntautuviin ja hyvin tasapainotettuihin rakenneuudistuksiin liittyy keskimääräistä suurempi investointi liikenteeseen, tietotekniikkaan, tutkimukseen ja kehitykseen sekä innovaatiotoimintaan, koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen ja hoitopalveluihin sekä sosiaalisten verkostojen uudistamiseen ja vahvistamiseen; toteaa, että useimmiten samoissa jäsenvaltioissa on erittäin tehokas ja avoin hallinto, innovatiivinen liiketoimintaympäristö, ylijäämäinen

budjetti, keskimääräistä alhaisempi velkaantumisaste, niiden julkisten menojen laatu on korkea ja teknisen kehityksen osuus kansallisesta kasvusta EU:n keskiarvoon nähden kaksinkertainen; toteaa lopuksi, että työllisyysasteen nostamiseen, myös naisten ja vanhempien työntekijöiden työllisyyden lisäämiseen, tähtäävien jäsenvaltioiden toimintalinjojen ansioista Euroopan unioni voi kohdata luottavaisemmin nykyiset ja tulevat haasteet, joita ovat esimerkiksi väestön ikääntyminen ja globalisaatiosta johtuva kilpailun lisääntyminen;

13. korostaa tässä yhteydessä, että taloudellisten ja sosiaalisten uudistusten strategioissaan parhaiten menestyneitä maita voidaan myös pitää Lissabonin strategian onnistuneen täytäntöönpanon roolimalleina, ja kehottaa muita jäsenvaltioita suuntaamaan toimintansa näiden maiden mukaisesti, vaikka Lissabonin strategian täytäntöönpanotoimet on kehitettävä nimenomaan asianomaisen jäsenvaltion tilanteeseen sopiviksi ja vastuun täytyy säilyä jäsenvaltioilla;
14. toteaa jäsenvaltioiden kansallisten uudistusohjelmien yhteydessä, että kokonaisuutena on nähtävissä suurempaa yhdenmukaistumista ja myös uudenlaista sitoutumista Euroopan laajuisesti sovittuihin tavoitteisiin; korostaa kuitenkin, että jäsenvaltioiden lähtötilanteet ovat erilaiset ja uudistusten sisältö, tahti ja voimakkuus eri politiikan aloilla vaihtelevat niissä huomattavasti; toteaa, että uudistukset vastaavat ainoastaan rajallisesti nykyiseen taloudelliseen ja työllisyyspoliittiseen tilanteeseen, ja että usein innovaatiotoiminnan, työllisyyden edistämisen, energiansaannin, ympäristön kestävä kehityksen ja sääntelyn parantamisen kaltaisia keskeisiä tehtäviä ei vielä sisällytetä riittävällä tavalla yhdennettyyn uudistusohjelmaan; pitää valitettavana, että kehitys ja uudistusponnistelut etenevät muita aloja hitaammin juuri sellaisilla aloilla kuin työllisyysasteen parantaminen ja aktiivinen työmarkkinapolitiikka; on sitä vastoin tyytyväinen pyrkimykseen lisätä vastuuta kansallisella ja alueellisella tasolla ("ownership") sekä parlamenttien ja työmarkkinaosapuolten osallistumisesta, ja kehottaa jatkamaan ja laajentamaan näitä ponnisteluja;

Potentiaaleja vahvistettava – onnistumisia levitettävä laajemmalle: mitä jää tehtäväksi

15. kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään uuden taloudellisen tilanteen ja sen mukanaan tuoman liikkumavaran edistääkseen kestävämpää ja vahvemmin laadullisiin tavoitteisiin suuntautunutta talouskasvua; korostaa, että terve ja vakaa makrotaloudellinen ympäristö edellyttää julkisen talouden laadun parantamista ja siihen liittyvää pidemmälle vakautettua rahoitusasemaa samoin kuin järkevää yksityistä ja julkista investointipolitiikkaa, joka tuottaa tulevaisuushakuisia perusrakenteita ja avaa huomisen markkinoita jo tänään;
16. korostaa, että nykyiset protektionistiset ja kilpailunvastaiset suuntauksukset on saatava kääntymään, jotta sisämarkkinoiden tarjoamat mahdollisuudet voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja lujittaa Euroopan asemaa maailmanmarkkinoilla;
17. korostaa pk-yritysten roolia työpaikkojen luomisessa; korostaa tästä syystä, että on luotava pk-yrityksille myönteinen ilmapiiri siten, että hyväksytään suotuisampi verojärjestelmä, puretaan sääntelyä ja kevennetään hallinnollista taakkaa, parannetaan rahoituksensaantimahdollisuuksia, alennetaan energiasta, kuljetuksesta, tiedottamisesta ja

palveluista aiheutuvia liiketoiminnan kustannuksia, parannetaan pk-yritysten pääsyä tieto- ja viestintäteknikkaan ja lisätään investointeja tutkimus- ja innovaatiotoimintaan;

18. korostaa sitä merkitystä, joka sekä erinomaisella kilpailukyvyllä että kysyntäpotentiaalin ylläpitämisellä on Euroopan taloudelle, ja odottaa talouspoliittisilta toimijoilta seuraavassa vaiheessa uusia ponnisteluja voimakkaamman pitkäaikaisen kasvusuunnan varmistamiseksi, mikä edellyttää talouden vakautta ja kestävää kehitystä sekä talouspolitiikan toimintalinjojen tehokasta yhteensovittamista;
19. korostaa tässä yhteydessä erityisesti kolmannen asteen koulutuksen merkitystä, jotta voidaan vahvistaa tulevia kasvumahdollisuuksia ja lisätä eurooppalaisten pätevyyttä, liikkuvuutta ja mukautuvuutta; kehottaa jäsenvaltioita lisäämään ponnisteluja, jotta eurooppalaisten koulutusjärjestelmien houkuttavuus, pääsymahdollisuudet ja kilpailukyky paranevat;
20. muistuttaa, että Lissabonin strategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että niihin myönnetään riittävät määrärahat yhteisön talousarviosta; pitää tässä yhteydessä valitettavana, että määrärahat eivät riitä kyseisten tavoitteiden saavuttamiseen;
21. katsoo, että jäsenvaltioiden samanaikainen ja yhteensovitettu toiminta kasvavien menojen osalta ja yksityisten investointien ja yksityistä ja julkista yhteistyötä koskevien yhteisten aloitteiden edistämiseksi voi tuottaa huomattavia synergiavaikutuksia ja parantaa Euroopan valmiuksia vastata nykyisiin haasteisiin tieteen ja tutkimuksen, liikenteen ja viestinnän sekä energian ja ympäristön kestävä kehityksen aloilla, ja katsoo, että se tukee tehokasta resurssien kohdentamista EU:n sisällä; korostaa tässä yhteydessä pk-yrityksille suotuisan ja työpaikkojen luomiseen suunnatun koordinoitun verokehityksen, myös yhtiöverojärjestelmien, merkitystä; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi tehostettava vero- ja sosiaaliturvajärjestelmiään helpottaakseen työpaikkojen luomista erityisesti tietyissä yhteiskuntaluokissa, kuten naisten, pitkäaikaistyöttömien ja ikäihmisten keskuudessa; katsoo, että kilpailukykyisten verojärjestelmien olisi kannustettava uusien liikeyritysten perustamista, mutta kuitenkin siten, että tämä ei vaikuta valtion rahoituskykyyn, ja niiden olisi siirrettävä verorasitteen painopiste työn verotuksesta ympäristöverotukseen ja niihin olisi sisällytettävä verokannustimia tutkimuksen ja kehityksen tukemiseen ja uusiutuvien energianlähteiden käyttöön;
22. kehottaa jälleen kerran tekemään yhteisön talousarvioon Lissabonin tavoitteiden edellyttämät lisämuutokset rahoituskehityksen tulevan tarkistamisen yhteydessä ja edistämään tällä tavalla Lissabonin strategian täytäntöönpanoa kaikilta osin;
23. tunnustaa, että valtionavun painopisteen siirtämisessä horisontaalisiin tavoitteisiin on tapahtunut merkittävää edistystä; kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan samalla linjalla ja suuntaamaan valtionavun Lissabonin strategian tavoitteiden mukaisesti esimerkiksi työllisyyden, innovaatiotoiminnan ja kestävä kehityksen edistämiseen;
24. korostaa, että tulevaisuudessa EU:n kansantalouksien kilpailukyky on suunnattava entistä vahvemmin siten, että tavoitteena on järkevä ja kestävä talous, johon yhdistetään resurssien tehokkaampi käyttö; suosittelee tässä harkittavaksi erityisesti seuraavassa esitettyjä kansallisen tason toimia, jotka sekä auttavat nykyaikaistamaan taloutta,

kehittämään uusia teknologioita ja parantamaan kilpailukykyä että edistävät ympäristön kannalta tervettä kehitystä ja uusien työllistämismahdollisuuksien luomista:

a. "Tutkimus- ja kehitystoiminta":

- kannustimet yksityisen tutkimus- ja kehitystoiminnan laajentamiseksi;
- edistetään julkisia investointeja tutkimus- ja kehitystoiminnan ja erityisesti julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien alalla;
- edistetään yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten välisiä verkostoja sekä yhteistyötä;
- tuetaan tutkimus- ja kehitystoiminnan alalla toimivia kansallisia tai alueellisia koordinoituelimiä;
- edistetään innovaatioita ja uusien teknologioita pienissä ja keskisuurissa yrityksissä ja keskisuurten palveluntarjoajien keskuudessa, erityisesti parantamalla niiden pääsyä kaikkiin pääomalähteisiin, varsinkin riskipääoman saantia; ja
- edistetään ammatti- ja jatkokoulutusta aktiivisen työmarkkinapolitiikan mahdollistamiseksi uuden teknologian alalla;

b. "Energia ja ympäristö":

- pannaan täytäntöön sähkö- ja kaasudirektiivit oikeudenmukaisten, kilpailukykyisten, toimivien ja syrjimättömien eurooppalaisten energiamarkkinoiden luomiseksi;
- varmistetaan Euroopan talouksien energiahuolto siten, että monipuolistetaan energianlähteitä ja tuontienergian kuljetusreittejä;
- verokannustimet, suorituskannustimet ja investoinnit, joilla edistetään energiatehokkuustoimia ja energiansäästötavoitteiden toteuttamista;
- verokannustimet, suorituskannustimet ja investoinnit, joilla edistetään uusiutuvia energiamuotoja ja ekotehokkaita teknologioita ja innovaatioita;
- varmistetaan kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuus ja kansallisten sääntelyviranomaisten koordinointi EU:n tasolla;
- kehitetään ja verkotetaan alueellista energiatuotantoa;
- lisätään energiamarkkinoiden avoimuutta ja pidetään energian tuotanto, jakelu ja myynti selvästi erillään toisistaan (unbundling); ja
- vakiinnutetaan ympäristötodistukset;

25. pitää perusluonteisesti yhtenä päätehtävänä avata kaikille väestöryhmille nopeasti muuttuvassa taloudessa uusia tilaisuuksia ja toimintamahdollisuuksia; korostaa, että joustavuustoimet uhkaavat eniten haavoittuvimmassa asemassa olevia yhteiskunnan jäseniä, ja ensisijaisesti olisi edistettävä "aktiivista osallistumista" ja parempien työpaikkojen luomista entistä laajemmin; korostaa niin ikään tarvetta vastata työntekijöihin kohdistuviin joustavuutta ja oppimishaluisuutta koskeviin vaatimuksiin uudella tarjonnalla ja takaamalla uudenlaista turvallisuutta ("flexicurity") myös siksi, että voidaan edistää mahdollisuuksia työ- ja perhe-elämän yhdistämiseksi paremmin toisiinsa; vaatii tässä yhteydessä parannettavaksi naisten, ikääntyvien työntekijöiden, nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien mahdollisuuksia työmarkkinoilla ja pääsyä niille, minkä vuoksi kansallisella tasolla olisi pyrittävä tehokkaammin toteuttamaan muun muassa seuraavassa esitetyt työllisyyttä ja koulutusta koskevat toimet:

- varmistetaan, että kaikille koulunsa päättävälle tarjotaan työ- tai harjoittelupaikkaa tai vastaavia toimia kuuden kuukauden sisällä;
- toteutetaan periaate, jonka mukaan kaikilla, erityisesti nuorilla ja ikääntyvillä työntekijöillä on oikeus jatkokoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen;
- suorituskannustimet ja investoinnit ammatti- ja jatkokoulutuksen ja elinikäisen oppimisen edistämiseksi sekä onnistuneet mallit perheen ja työn tai perus- ja ammattikoulutuksen yhdistämiseksi;
- edistetään joustavien mallien aikaansaamista tapauksiin, joissa työelämästä halutaan siirtyä vapaaehtoisesti eläkkeelle, myös siksi, että nuorten olisi helpompi päästä työmarkkinoille;
- tuetaan yritysten perustamista sekä turvataan olemassa olevien yritysten siirtyminen, kun kyseessä on iästä johtuva eläkkeelle siirtyminen;
- pienennetään edelleen verojen ja sosiaaliturvamaksujen kokonaismäärää, kun kyseessä ovat pienet ja keskisuuret työtulot;
- turvataan nuorten ihmisten ammattipätevyys ja ammattiin pääsy soveltuvin yksityisin ja julkisin aloittein;
- parannetaan laadukkaan lastenhoidon saatavuutta ja kohtuuhintaisuutta;
- varmistetaan, että uuden yrityksen perustamiseen tarvittava aika on enintään viikon, sekä alhaiset aloitusmaksut ja hallintokustannukset;
- sisällytetään yrittäjäopinnot elinikäiseen oppimissuunnitelmaan;
- noudatetaan laillista maahanmuuttoa aidosti edistävää politiikkaa eurooppalaista vihreän kortin järjestelmää koskevan ehdotuksen mukaisesti;

26. muistuttaa, että makrotaloudellisen vakauden vuoksi työn tuottavuuden kasvun on tapahduttava rinta rinnan kasvun tulosten oikeudenmukaisemman jakaantumisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamisen kanssa; muistuttaa tässä yhteydessä vaatimuksesta, että palkkojen korottamisen olisi pysyttävä keskipitkän aikavälin tuottavuuskehityksen tasalla; korostaa, että eurooppalaisissa yrityksissä olisi kiireellisesti vahvistettava hyvään hallinto- ja johtamisjärjestelmään (Corporate Governance) ja yritysten yhteiskuntavastuun (Corporate Social Responsibility) kannustamisen ja niihin osallistumisen kulttuuri;
27. huomauttaa, että hyvän hallintotavan ja Euroopan yhdentymisprosessin lujittamiseksi on välttämätöntä saada aikaan tehokkaampi ja rakenteellinen yhteistyö Euroopan unionissa ja erityisesti euroalueella, koska vain siten pystytään vastaamaan maailmanlaajuisiin taloudellisiin haasteisiin; pyytää siksi neuvostoa ja komissiota huolehtimaan siitä, että euroaluetta koskeva vuotuinen lausuma antaa tulevaisuudessa konkreettisen välineistön, joka mahdollistaa syvemmälle menevän vuoropuhelun Euroopan unionin talouden hallinnon vahvistamista käsittelevien EU:n eri elinten kesken; katsoo lisäksi, että euroryhmän olisi keskityttävä varmistamaan, että siihen kuuluvat maat soveltuvat paremmin yhteen ja yhdenmukaistavat, sekä sisällöllisesti että ajallisesti, kansallisten talousarvioiden laadintaa ja täytäntöönpanoa, mikä merkitsisi huomattavaa panosta talouspoliittisen uudistusohjelman läpiviemiseksi; ehdottaa euroalueen laajennetun ja rakenteellisen yhteistyön yhteydessä, että muut neuvoston kokoonpanot kutsutaan mukaan tähän yhteistyöhön;

Toimielinten uudistusten nopeuttaminen välttämätöntä

28. pitää myönteisenä, että komissio on omaksunut uuden lähestymistavan kansallisista uudistusohjelmista tehtävien arviointien seurantaan, kun se ehdottaa maakohtaisia suosituksia jäsenvaltioiden ohjaamiseksi, ja kehottaa Eurooppa-neuvostoa hyväksymään nämä; korostaa tässä yhteydessä, että on tarpeen lujittaa kiireesti yhdenmukaisen suuntaviivojen eri alojen toisiaan vahvistavaa lähestymistapaa, ja katsoo, että yhdenmukaisen suuntaviivojen pitäisi näkyä kansallisissa uudistuspolitiikoissa; vaatii jälleen kerran avointa parhaiden käytäntöjen vaihtoa sekä sitä, että komissio julkaisee vuosittain järjestystaulukon niistä maista, joilla on parhaimmat ja huonoimmat saavutukset uudistuksissa; korostaa kuitenkin tässä yhteydessä, että tähän tarvitaan riittävä määrä yhteisiä indikaattoreita, jotka kattavat kaikki Lissabonin strategian politiikanalat;
29. pitää valitettavana, että Lissabonin strategia näkyy edelleen vain heikosti monien jäsenvaltioiden kansallisissa toimintalinjoissa, ja katsoo, että strategian tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi on olennaisen tärkeää saada liikkeelle kaikki talouden toimijat; uskoo erityisesti, että työmarkkinaosapuolten, kansallisten parlamenttien ja kansalaisyhteiskunnan tiiviimpi osallistuminen parantaa Lissabonin strategian näkyvyyttä, talousuudistuksista käytävän julkisen keskustelun laatua, kehittää vastuuvollisuutta ja lisää kansalaisten tietoisuutta siitä, että talouspolitiikkoja on koordinoitava tiiviisti, jotta voidaan vastata nykyisen globalisaatioprosessin asettamiin tärkeimpiin haasteisiin ja hyväksyä yhteinen kanta taloushallinnon parantamiseksi Euroopan unionin sisällä; kehottaa jäsenvaltioita sitoutumaan yhdenmukaisen suuntaviivojen ja kansallisten uudistusohjelmien täytäntöönpanoon ja toimimaan siinä niin sanotun omistajaohjausmallin mukaisesti sekä ottamaan tällöin tiiviimmin mukaan kansalliset parlamentit ja muut asiasta kiinnostuneet toimijat, kuten työmarkkinaosapuolet; pyytää tarkistamaan säännöllisesti kansallisten uudistusohjelmien soveltuvuuden esikuva-analyysin (benchmarking) periaatteen mukaisesti; odottaa, että kansallisten uudistusohjelmien painopisteiden pitäisi näkyä paremmin kansallisten talousarviopäätösten aikataulussa ja sisällössä;
30. panee tyytyväisenä merkille suuntaviivoissa toteutetun talous-, rakenne- ja työllisyyspoliittisten toimien yhdistämisen ja integroimisen; toistaa tässä yhteydessä, että talous- ja rakennepoliittisten suuntaviivojen on saatava sama lainsäädännöllinen asema kuin työllisyyspoliittisia toimia koskevien suuntaviivojen ja että on laadittava toimielinten välinen sopimus, jotta voidaan selkeyttää parlamentin osallistumista tässä yhteydessä;
31. odottaa, että yhdenmukaisen suuntaviivojen tarkistusta koskevaa työtä silmällä pitäen järjestetään yhteinen harkintaprosessi asianomaisten EU:n toimielinten kesken, ja ehdottaa, että kevään 2007 Eurooppa-neuvoston jälkeen perustetaan toimielinten välinen työryhmä; suosittelee, että EU:n uudistusohjelman täytäntöönpanon parantamiseksi otetaan harkittaviksi ja keskusteltaviksi seuraavat näkökohdat:
 - esitetään perusteellinen analyysi ennen yhdenmukaisen suuntaviivojen tarkistamista rakenneuudistuksista ja niiden suorista vaikutuksista tuottavuuteen, työllisyyteen ja kysyntään sisämarkkinoilla;

- kehitetään selkeämmät ja keskitetyimmät yhdenmetyt suuntaviivat ja lisätään samalla niiden piiriin kuuluvia uudistusaloja tavoitteena kattava uudistusohjelma, johon sisältyy esimerkiksi aktiivisempi ympäristön kestävä kehityksen politiikkaa, joka menee energiapolitiikan aluetta pidemmälle, sekä sitoutuneempi politiikka elinikäisen oppimisen edistämiseksi;
 - kehitetään yhtenäisempi rakenne kansallisen uudistusohjelman yhteydessä laadittaville kertomuksille ilman, että kyseenalaistetaan kansallisten uudistustavoitteiden asettamista, johon jäsenvaltioilla on oikeus;
 - kehitetään kansallisia kuulemisprosesseja koskevat suuntaviivoja ja esikuvia (benchmarks), myös suosituksia kansallisten parlamenttien osallistumisesta ja aktiivisesta myötävaikutuksesta sekä kansallisten uudistusohjelmien laadintaan että tarkistamiseen;
 - kehitetään ja vaihdetaan sovittelu- ja viestintästrategioita koskevia onnistuneita malleja;
 - parannetaan EU:n uudistusohjelman tehokkuutta yhdistämällä sisällöllisesti ja ajallisesti vielä erillisinä käyttöön tulevat talouspoliittiset välineet, tavoitteena "älykäs" kasvustrategia, jossa edelleen keskitetään sitä kertomuksiin ja arviointiin liittyvää työtä, jota tehdään kansallisten uudistusohjelmien alalla, mutta johon tämän ohella sisällytetään myös kansalliset vakaus- ja lähentymisohjelmat sekä järjestelmälliset aloitteet ympäristön kestävä kehityksen periaatteen vahvistamiseksi;
32. pitää edelleen valitettavana, että parlamentin, neuvoston ja komission kesken ei ole vielä sovittu yksiselitteisestä aikataulusta ja menettelysäännöistä, jotka varmistaisivat kaikkien kolmen EU:n elimen asianmukaisen yhteistyön ja laajan osallistumisen Lissabonin strategian keskeisiin välineisiin kuuluvien yhdenmetyjen suuntaviivojen asianmukaiseen jatkokäsittelyyn; kehottaa tässä yhteydessä neuvostoa ja komissiota yhdenmetyjen suuntaviivojen tulossa olevaa tarkistusta silmällä pitäen viipymättä esittämään ehdotukset näiden kolmen EU:n elimen tiiviistä yhteistyöstä;

0

0

0

33. kehottaa puhemiestä toimittamaan tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja koskevista keskusteluista on tullut jo perinne Euroopan parlamentissa. Perinne on jo yhtä pitkä kuin luettelo niistä suosituksista, joita neuvosto, komissio ja jäsenvaltiot eivät ole noudattaneet. Jo pelkästään se seikka, että parlamentin on yhä uudestaan tuotava esille tämä yhteistyön puuttuminen, riittää perusteeksi uuden mietinnön laatimiselle, vaikka komissio ja neuvosto ovat päättäneet jättää viime vuonna esitetyt kasvua ja työllisyyttä koskevat yhdennetyt suuntaviivat (2005–2008) ennalleen. Mietinnön painopisteenä ei kuitenkaan ole keskustelu nykyisistä suuntaviivoista, vaan pikemminkin se, miten jäsenvaltiot ovat niitä monessa suhteessa uudenlaisen talouden tilanteen huomioon ottaen toteuttaneet. Lisäksi ensimmäiset ehdotukset suuntaviivojen tulevaa tarkistusta varten esitetään tulevana vuonna.

Edellisen, José Manuel García-Margallo y Marfilin vuonna 2006 laatiman talouspolitiikan suuntaviivoja koskeneen mietinnön jälkeen Euroopassa on tapahtunut ratkaisevia muutoksia. Monissa jäsenvaltioissa kuutena viime vuotena vallinneen talouden heikon kasvun tai nollakasvun tai jopa taantumien jälkeen Euroopan taloudessa vallitsee ensimmäistä kertaa selvä kasvusuuntaus. EU:n talous on kasvanut 2,8 prosenttiin BKT:sta ja euroalueen talous 2,6 prosenttiin BKT:sta. Vuoteen 2008 ulottuvien kasvuennusteiden mukaan kasvun odotetaan jatkuvan vakaana EU:ssa 2,4 prosentin ja euroalueella 2,1 prosentin suuruisena. Samaan aikaan julkisen talouden tilanne on parantunut, ja keskimääräinen julkisen talouden alijäämä vuonna 2006 on laskenut 2 prosenttiin BKT:sta.

Edellä kuvattu myönteinen kehitys heijastuu työmarkkinoille. Työn tuottavuuden kasvu on kaksinkertaistunut, ja työttömyys on laskenut 8 prosenttiin. Vuonna 2008 työttömyyden odotetaan edelleen laskevan, jolloin työttömyys olisi EU:ssa 7,3 prosenttia ja euroalueella 7,4 prosenttia. Vuonna 2006 luotiin 2,9 miljoonaa uutta työpaikkaa, mikä vastaa 1,4 prosentin työllisyyden kasvua. Vuoteen 2008 mennessä voisi syntyä seitsemän miljoonaa uutta työpaikkaa, mikä nostaisi työllisyysasteen 65,5 prosenttiin.

Esittelijä katsoo, että näitä myönteisiä suuntauksia on nyt käytettävä hyväksi. Esittelijän mielestä on vielä hieman epäselvää, onko näissä myönteisissä tunnusluvuissa kyse vain suhdanteisiin liittyvästä vaihtelusta. Myöskään kansallisia uudistussuunnitelmia koskevien komission ensimmäisten arvioiden perusteella ei voida vielä tehdä johtopäätöksiä siitä osuudesta, joka on saatu aikaan kansallisilla uudistuspyrkimyksillä. Lähinnä arvioinnin yhteydessä luotellaan jäsenvaltioiden eri toimet ilman, että analysoitaisiin perusteellisesti niiden mahdollisia syy-seuraus-suhteita. Puutteellisten tietojen vuoksi esittelijä pitää välttämättömänä, että komissio tehostaa arviointityötään ja saattaa tähdelliset tiedot nopeammin yleisön saataville.

Esittelijän mielestä empiirisesti todistettujen tietojen valossa on merkittävää, että vaikka nykyiseen kasvusuuntaukseen liittyy EU:n viennin kasvun jatkuminen (8,5 prosentin lisäys vuonna 2006), kasvusuuntaus kuitenkin johtuu vain vähäiseltä osin uudelleen kohentuneesta viennistä (vain 0,3 prosenttiyksikköä euroalueen nykyisestä 2,6 prosentin kasvusta).

Ratkaisevana tekijänä esittelijä pitää kohentuneen viennin ohella ennen kaikkea sisämarkkinoiden lyhytaikaisen investointikehityksen vakiintumista. Jotta ensisijaisesti

suhdannevaihteluun liittyvästä kehityspiirteestä voitaisiin tehdä rakenteellinen kasvusuuntaus, esittelijän mielestä tarvitaan kulutuskysynnän vakiintumista korkealle tasolle ja selviä parannuksia työmarkkinoilla, joilla pitkän aikavälin kasvusuuntaus saadaan jatkumaan.

Esittelijä pitää yhteistä valuuttaa ja yhteisiä sisämarkkinoita erinomaisina, Euroopan taloutta vahvistavina saavutuksina. Esittelijä vaatii toteutettavaksi ripeästi politiikkaa, jolla Euroopan energiamarkkinat saatetaan yhtenäisiksi ja toivoo pääsystä syrjimättömille palvelumarkkinoille uusia impulsseja edellyttäen, että epäsymmetrinen oikeudellinen tilanne ei tee tyhjäksi työ- ja sosiaaioikeudellisia normeja siellä, missä palvelu tuotetaan.

Periaatteessa esittelijä kuitenkin kannattaa myös Lissabonin strategian tavoitteiden mukaista kohdennettua nykyaikaistamispolitiikkaa, jolla jäsenvaltioiden on tarkoitus tukea kasvusuuntausta. Esittelijä pitää politiikkaa, jolla talouspolitiikkaa koordinoidaan paremmin, sekä välttämättömänä että mahdollisuuksia tarjoavana ja vaatii siinä suurempaa sitoutumista sekä euroalueelta että koko Euroopan unionilta. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi yhteistyötään tehostamalla onnistuttava valmistelevaan kansantalouksiaan tuleviin haasteisiin, missä esittelijä pitää ratkaisevina kriteereinä resurssien käytön tehokkuutta ja ympäristön kestäväää kehitystä.

Jotta ensisijaisesti suhdannevaihteluun liittyvästä kasvusuuntauksesta voitaisiin tehdä tekijä, joka kestävästi ja rakenteellisesti parantaa Euroopan talouskehitystä, jäsenvaltioilla on esittelijän mukaan edessään tehtävä, josta ne voivat selviytyä vain johdonmukaisen toiminnan ja tehokkaamman yhteistyön avulla. Esittelijän mielestä Euroopan parlamentin on kuitenkin voitava osallistua aktiivisemmin talouspolitiikan vahvistamiseen, jotta se voi olla jäsenvaltioiden tukena niiden toteuttaessa tehtyjä sopimuksia. Euroopan parlamentti on ainoa kansalaisten suoraan valitsema Euroopan unionin elin ja siten sopiva foorumi niiden strategioiden ja toimenpiteiden arvioimiseksi ja analysoimiseksi, joita jäsenvaltiot toteuttavat talouspolitiikan koordinoinnin parantamiseksi ja Lissabonin tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämän on kuvastuttava myös toimielinten asianmukaisina osallistumisoikeuksina uusien yhdenmukaisen suuntaviivojen luonnoksen laadinnassa vuonna 2007 ja sitä seuraavassa arvioinnissa.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Taloudellinen tilanne Euroopan unionissa: alustava kertomus talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista vuodeksi 2007		
Menettelynumero	2006/2272(INI)		
Asiasta vastaava valiokunta Luvasta ilmoitettu istunnossa (pvä)	ECON 29.11.2006		
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	EMPL 29.11.2006	ITRE 29.11.2006	
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	EMPL 13.12.2006	ITRE 28.11.2006	
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)			
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Udo Bullmann 25.9.2006		
Alkuperäinen esittelijä			
Valiokuntakäsittely	23.10.2006	19.12.2006	23.1.2007
Hyväksytty (pvä)	24.1.2007		
Lopullisen äänestyksen tulos	+: -: 0:	34 0 1	
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Ieke van den Burg, David Casa, Corina Crețu, Philip Dimitrov Dimitrov, Jan Christian Ehler, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Robert Goebbels, Gunnar Hökmark, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Wolf Klinz, Guntars Krasts, Andrea Losco, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Cristobal Montoro Romero, Joseph Muscat, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Antolín Sánchez Presedo, Manuel António dos Santos, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Sahra Wagenknecht		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Mia De Vits, Ján Hudacký, Thomas Mann, Giovanni Pittella, Poul Nyrup Rasmussen		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)			
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	26.1.2007		
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	...		